

Any XV

Barcelona 14 de Agost de 1902

LA TORRELLA

SETMANARI CATALA

10 CENTIMS lo número

Ara entrarà l' angelet
 dins de l' aygua, aquest cosset
 que val los dinés del món...

(c) Miró Qui fós un atiburon
 ó per lo menys... un burret!

A festa major

Carta de 'n Noire Llonsa

Estimats companys de LA TOMASA; Encare que perdut per aquets terrorsos de La Fatarella no més dono senyal de vida quan LA TOMASA 'm necessita, no obstant, no us oblidat may, y aprofito las oportunitats per posarme en comunicació ab los lectors, á fi de que aquestos no ignorin quant se fá, diu, y projecta en aquest recó de nóm.

A Llafranch tenen al director de *La Publi*; á la Vall d' Arán obsequian al de *La Campana y Esquella*; per Tarrasa y Sabadell gorreja el de *El Liberal* y cada un d' aquestos paga la hospitalitat y els obsequis bombejant las localitats respectivas desde las planas del diari corresponent. ¿Qué té donchs de extraordinari que jo, que,—encara que inmerescudament— represento á LA TOMASA en aquest important centre agricól, agafi l' incenser y adopti el mateix procediment?

Además, las festas majors son lo que priva en aquesta época del any, y com las que La Fatarella ha conjuminat son de las més notables en son género, tant per fer denteta als lectors del setmanari, com pera satisfacció de 'ls fatarellenchs, crech indispensable llensar el programa als vents de la publicitat.

Aquesta delicada missió ha sigut confiada á mí com á secretari de la comissió de festeigs y com á periodista ahora, y el poble espera que de ma ploma 'n dependirá el que la nostra festa major 's vegi animada y que 'l programa sigui un ám pera que tot Catalunya s' deixi caure á La Fatarella, presentantse á deixarse *connar* com es degut, ocupació aquesta pera la que 'ls fatarellenchs demostrém excepcionals disposicions.

Aníminse, donchs, els forasters. Fassinse càrrech del programa que van á llegir y ¡ja ho saben! já La Fatarella falta gent... que porti pessetas! Aquí se 'ls espera per obsequiarlos, divertirlos, menjarse 'ls á petóns, y,—dit siga *inter-nos*—per plomarlos alló que 's diu á pèl y á repèl.

Per acort, donchs, de la comissió de festeigs composta de las notabilitats del poble y de la qual es president mossén Pancrás el rector y jo, humil secretari, s' han votat las següents diversions públicas y privadas... del metje, ab las que 'ns pensém fer la pols á Barcelona.

«Lista de festejos que la muy ilustre, leal é invicta villa de La Fatarella dedica á la Virgen del «Aglá» su excelsa protectora y demás compañeros mártires;

Dia 14.—Vispera. A las 12 noche dan principio los festejos con retreta militar por el guarda jurado y el somatén. Amenizará dicha retreta el tamborino de 'n «Trumfa» y la flauta del «Escolá.» Finalizará con un castillo de fuegos artificiales en la era del «Grabat.»

Dia 15.—A las 6 mañana. Gran diana por los afamados «Trumfa» y «Escolá» en la plaza de la villa. En obsequio á los forasteros se dará la «mañana» con aguardiente y «figas de bacó» á los madrugadores.

A las 7. Bailes de «bastóns», diablos y gitanas, delante de la iglesia. Se suplica al público que se lo mire de lejos, pues las de las «collas» son muy brutos.

A las 8. Reparto de premios en la escuela. El maestro de la villa hará un discurso sobre «La necesidad de la instrucción obligatoria y sobre las pagas que se le deben.» Presidirá la fiesta el *Capitan Verdades*, diputado por el distrito.

A las 9. Concurso agrícola, concurso de gigantes de la comarca, concurso de mujeres habladoras, con premios y otros concursos.

Nota; se repartirá algodón en rama gratis á los asistentes al último de los detallados.

A las 10. Oficio solemne y procesión. Predicará el elocuente orador sagrado de Barcelona P. Román, sobre «El retroceso en la época actual.»

A las 12. Concurso de sardanas bajo los auspicios del magnífico Ayuntamiento con premios para los mejores sardanistas. Contituirán el Jurado el alcalde que baila con todos, el secretario que baila al són que le tocan y el maestro que baila con la más fea.

A las 13'30. Gran certamen literario artístico y culinario en el que han sido premiados algunos poetas de Barcelona y algunas mujures de esta villa. Será reina de la fiesta la hija del «Gafarró» por haberlo dispuesto asi su padre, que paga el gasto.

A las 16.—Gran corrida de vacas de la Viuda Suncarrats, ganadera del pueblo, por los famosos diestros «Pitulí», «Titella» y «Ballenato» con obligación de picar y banderillear por turno. El popular aficionado de esta villa «Camas llargas» dará el salto de la garrocha si el tiempo lo permite.

A las 18. Bailes en la plaza para la clase popular. Funciones de zarzuela, magia y prestidigitación en los casinos «La Violeta», «El Pensil» y «La límpida flor». Grandes bailes á guitarra y acordeón en «El Faro fatarellense».

A las 24. Castillo de fuegos artificiales en la balsa del «Molí».

Además, amenizarán las fiestas los Xiquets de Valls, el coro «El espejo fatarellense» y habrá corridas de sacos, cucañas y corridas de mujeres vendadas con premios, elevación de globos aerostáticos y regatas en la riera del «Galindo» (si pasa agua.)

La compañía de tartanas de Ascó á este pueblo en combinación con la compañía del ferrocarril ha organizado grandes rebajas para los viajeros.

El magnífico Ayuntamiento ha dispuesto también grandes alojamientos en todas las «pallissas» del pueblo y además para la cuestión de subsistencias se matará carnero, gallina y conejo diariamente mientras duren los festejos.

La Fatarella 10 Agosto de 1902.

Por la comision de festejos

El Presidente,
Pancraccio Talós
cura-párroco

El Secretario
Onofre Llonsa
hacendado

Aquest es lo gran programa que 'ls de La Fatarella-en castellá per fer més *tropa*-hem circulat per tot lo món civilisat y esperém ansiosos la cullita de forasters.

Tením la esperansa de que aquesta superarà las nostras fantasias, puig no 's dirá que 'ns cega l' amor patri si fém constar que supera el nostre programa al de molts pobles y fins ciutats.

Barcelona per exemple, no arriuará á la nostra altura en las festas que allí projectan.

Aprofito, donchs, la ocasió, per acabar dient als lectors de LA TOMASA que, si son servits, á casa tenen un plat á taula y un lloch en la pallissa ab

pussas, moscas, mosquits y burinots á discreció... pe 'l módich interés d' un duro diari.

No estranyin aixó últim. Fém ni mes ni menos que á tot arreu.

He dit.

NOFRE LLONSA.

Per la copia.

RAMON BERENGUER.

Un cas com un cabás

(HISTORIETA SENSE PICARDIA)

XI y últim

¡Vaya un ball que m' esperava!
¡Vaya quin sarau lo meu de resultas d' aquell cambi de senyas del dependent!...

Jo ja ho veig. Els dos assumptos eran peluts á quin més...

¡Trobarse ab un Boch á casa en comptes d' un manso anyell!

¡Confiar á un Sanat la noya y trobarse un Samalé!

¡Posar á un arma el *seguro*, pera trobarse després ab un xasco tan terrible, era cremador realment!

Y per part de la senyora era un cas molt trist també...

¡Refiarse d' una esperansa, posar hi medis, diners, fins á perdre la vergonya y trobarse finalment

ab que tot perdut estava

—inclús l' honor— sense haber lograt lo que pretenia,

—ans surtint tot al revés,— era també un cas sensible!...

En tots dos cassos concrets, s' explicava que 'ls fulanos s' ho prenguessin malament y que possessin en práctica lo de «á grans mals. grans remeys.»

¿L' agencia era la culpable del dany causat?... Donsas bé que pagui l' agent la pena y si no ho paga ab diners que ho pagui ab la seva vida, que ho pagui ab la seva pell.

La cosa era justa y lógica jo no ho nego pas; sols que

per consumarla, hi havia un petit inconvenient y es que á mí no 'm feya gracia morir á las mans del vell, ni prestarme á fer de blanco porque la dama 'm tirés las sis pindolas guardadas dins son *bulldog* bufonet..

Després de tot, el qui havia lo *lapsus* aquell comés, no era jo sino 'l meu mosso, y aquest, ja vaig al seu temps despedirlo de l' agencia...

Veyám, ¿qué volían més?

¿Que jo era 'l responsable del meu personal? Molt bé hi convinch... fins á un cert límit, pero no fins á la pell que es un límit impossible, no admés per ningú á gracienc.

Fentme, donchs, tots aquets cálculs vareig dirme; —¡Aixó está llest!

Demá vindrán las dos *fieras* á ferte un cap nou.. ¿Si, eh?

Donchs demá passa l' *Activa* del carrer de Tamborets, número 100, á la historia... ¡qu' es igual que pujá al cell!

Y com que la cosa urgia, com que m' hi anava la pell, aquella mateixa tarde un drapayre alli vingué y va carregá ab tres carros fins els panys.. de las parets, venut tot al preu de saldo ¡qu' es el de 'ls cassos urgents!

Després, clavat á la porta vaig posar hi un cartellet que deya; «Haventse fet frare d' aquesta casa el gerent queda tancada per sempre»

L' amo, aquell vespre mateix rebé las claus... Jo comptava ja ab un pis al Poble-Sech que vaig desnona als dos días trasladantme als Josepets, passant després á ca 'n Túnis y més tart á Sant Andreu á fi d' esgarriar la pista al que darrera 'm vingues.

Vaig tréurem també la barba quedant com un frare llech, vaig tallarme las melenas fentme esquilar al rapé, y 'm vaig posá ulleras verdas transformantme ab tant talent que ni menys 'm va coneixer la meva propia muller quan, tornant de Rio-Janeiro, va durla á casa un parent; —per cert que vaig darli quartos porque á América tornés—

¿Y els perjudicats?... Ignoro lo que la dama 's va fer... Lo més probable es qu' estigui ficada en algún convent.

En quant á la hermosa ex-verge, las bromas del Boch aquell van acabar ab un *suelto* de un diari noticier;

«Parto cuádruple. —Nos dicen que una fecunda mujer que vive, Bruch, treinta y siete, ha dado á luz de una vez cuatro gemelos. Los cuatro y la madre siguen bien»

¡Enorgulleixte ab tas obras, oh prolífich Samalé!

M. RIUSECH.

(FINIS.)

LA REYNA DE SEMPRE

Mentre 'ls altres estiuejan
per lo Nort, el Vell Pastor
s' entreté aixecant infundis
y rifantse á tot lo món.

HOSPITAL MARITIMO.....

PELAYO

GIRALDA

CARLOS V.

Caray

- Finch al Pelayo ab aiginas,
 y al Giralda ab el brom
 y al Carlos V. ab el gartotillo.
 ¡Aixó á mi 'm dona gartot!

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

Contemplant á una cegueta

De tristesa 's consumeix
y canta la pobre cega;
l' ingrát destí á n' ella nega
lo que á altres sers concedeix.

Y per fer pitjor lo mal
que sa vida tant contrista,
l' hi manca, apart de la vista,
la protecció maternal.

¡Pobre cega! eterna nit
es lo mon sempre per ella,
las il·lusions de donzella
may son cor han deixondit.

Agena á humanas passions
no anyora jorns de ventura,
ni coneix de la Natura
las hermosas creacions.

Oprimida pe 'l dolor
qu' entenebreix sa ignocencia;
passa sola l' existencia
órfana de llum y amor.

Igual en freda estació
com en estivals jornadas,
escampa arreu las passadas
de rutinaria cansó

Y ab aqueix pobre reclám
ab que fingeix alegría,
es cóm la pobra confía
saciar la seva fam.

—
¡Oh santa fraternitat!
¿ahónt ta abnegació comensa
per eixa familia inmensa
que se 'n diu humanitat?

Si coneixes ta missió
y de ser noble alardejas
¿perqué favors regatejas
y no 't mous á compassió?

¿Quins mals acuts á minvar
y de quins fets fás memoria
realisats sense més gloria
que lo goig del ben obrar?

¡Ah! sens dupte veig que son
tas obras en lloch de santas,
una mentida de tantas
com se predican al món.

¡DOLORS RIERA Y BATLLE.

¡Ay tonto!

Vingué á mas mans ta carteta
y, per equivocació,
vaig descloure-la y llegirla
sens pensá que de tú fós.
Després de certas promesas
me demanas relacions
y dius qu' esperas contesta
per saber ma decissió,
per medi d' un' altra carta
que 't tiri á entrada de fosch.
Jo, després de molt rumiarho,
he pensat que lo millor
era darte una resposta
perque ho entenguéssis tot
y t' he tirat l' as de bastos
per ferte saber, minyó,
que de ta carta atrevida
lo meu pare ja ho sab tot
y com que té tant mal génit
ha comprat un bastó nou
per estobarte l' esquena
si 'm continúas fent l' os.

ROSETA SERRA

Espurnas

El marit que hagi atrapat
á la costella *infraganti*,
trobo molt just que no aguanti
ni un minut al seu costat;
mes, sent igualment persona,
també trobaria bé
que al faltá l' home, també
se li separés la dona.

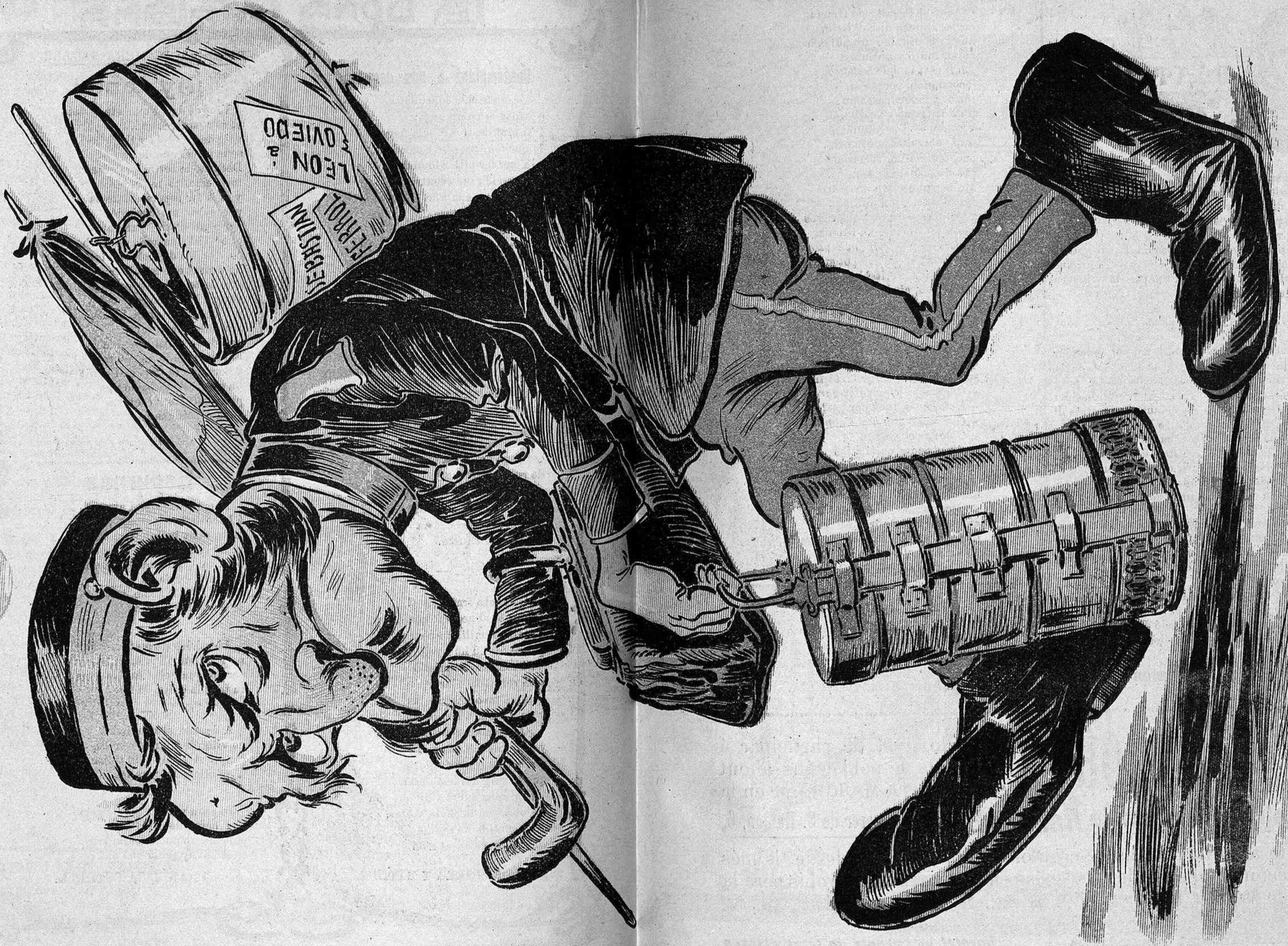
—
Ab rahóns de matrimonis
no t' hi emboliquis, Janot,
perque quan ells fan las paus
tu tens la culpa de tot.

—
A dessota al meu balcó
no vinguis á ferme senyas,
perque si 'l pare t' hi troba
't perillan las orellas.

—
Jo prou voldria prometrem
ab l' hereu de can Puntí,
pro com no puch demanarlo
quedo avuy igual que ahí. ;

FRANCISCA USTRELL.

El asistente Corredissas

NOVETATS

Com de costum, desde que 's donan representacions de sarsuela catalana, las de *Flor de té* y *Robinson petit* donadas en lo dissapte y diumenje passats, foren tres éxits més, tant per la taquilla com per la companyia.

Per las mostras de favor que dongué lo públich creyém seria necessari se reformés lo personal ab elements de valúa (principalment las senyoras) y de segur que la Empresa s' hi podria exposar la temporada d' hivern pròxima ab segur resultat.

TIVOLI

De verdader aconceixement teatral, se pot senyalar la funció donada dimecres passat pera benefici de la tant simpática com notable artista Sta. Gardeta; puig que lográ un verdader plé y compost de escullidíssima concurrencia, no escassejantli los aplausos y mostras d' aprobació en tots quants moments se li presentavan.

Sapigut es que la Sta. Gardeta ha ocupat honrosament la primera fila entre las artistas de nostre gran teatro Liceo y del Real de Madrid, que son considerats com á teatros de primera y per lo tant no es estrany que la seva *serata d' onore* fos un triomf tant colossal com lo que resultá.

De bouquets, colóms y regalos lo seu *camerino* n' estava plé, lo que demostra palpablement las simpatias que ab son talent ab tot y haver sigut la temporada tant curta com ha estat) ha sapigut lograr

Lo *Don Giovanni* de Mozart, que de molt temps se 'ns vé anunciant, sembla que definitivament degué restrenarse dimars passat.

Ab ansia hem esperat la resurrecció d' aquesta ópera, per veure com s' ho prén lo públich del sigle vigéssim

UN COMICH RETIRAT

La colonia

Acut al Passeig de Gracia en las frescas nits d' istiu, ab perdó dit siga un públich cursi, tonto y presumit. Ab l' excusa del *concierto* (económich, porque sí) *chicos y niñas* passejan lluhint trajos y vestits, y volent de tot entendre, tant sols saben presumir, puig que millor servirían per simbols de lo esquifit. Molts que sehuen en cadiras las converteixen en llits, y 'ls que assaltan els pedrissos están pitjors que en barrils. El *Lohengrin*, el *Tannhauser* ó 'l *Tristán*, ¿qui ho pot sufrir? La música veritable *zarzuelera*, aixó es boních. *Al agua patos*, *La pulga*, y *Un gatito de Madrid*.

La nostra parla estimada s' ha de buscá ab un *candil*, que 'l llenguatge dels *lloritos* sols s' hi sent, porque... fá fi.
—*Queramba, cuando ha tardado!*
—*Hola, hola, ustet por ahí?*
—*Qué mono está hoy Caimito.*
—*Ojitos de querubin.*

y altras cents cursilerias qu' en gracia á vostés no dich.

Caballers, jo 'ls asseguro que si hi van alguna nit, y discretament observan... crech que convindrán ab mi, que 'n lloch del Passeig de Gracia, *La colonia* n' hem de dir

SANCH DE CARGOL.

CASCABELL

Si á la esposa d' un pintor li dém el nom de pintora; la muller d' un conductor de tranvia, es de rigor nomenarla *conduccora*.

M. MATABROCA.

FESTAS MAJORS

Tením lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri **FESTA MAJOR**, que en la

Litografía Barcelonesa de Ramón Estany Carrer de S. Ramón, 6,

trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls més senzills y económichs als de gust més refinat y artístich, propis pera la confecció de **Programas, Invitaciones, Titols de Soci, de Foraster y de Abonat, etc., etc.**

Preus sumament reduhits

Novetat en carnets de totas classes

LA TOMASA

LA RETIRADA DEL BARBA

Com que tinch las carns malaltas
y estich molt flux de xaveta,
aqui s'acaba el *saineta*...
¡perdonad sus muchas faltas!

LA TOMASA
CUPÓ PRIMA N.º 40 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedia en dos actes y en prosa

Obediència cega

original de D. J. de ARGILA Y FONT

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt dias ó avans si s' agotan
ls exemplars.

Al carrer de Fernandina hi há hagut aquestos dias gran saragata ab motiu de 'ls esquellots que s' han fet á un viu-do de tres donas, per haver contret quart matrimoni ab una xicota de 20 primaveras.

Els esquellots en questió, varen pendre un caracter tan agut que la policia no pogué evitarlos y tingué de surtir la guardia civil al carrer y fins 's diu si estavan sobre las armas algunas companyias de infanteria, un destacament de caballeria y una bateria d' artillers.

Durant dos ó tres dias, lo carrer de Fernandina va semblar un camp d' operacions.

Per fi, hi hagué una transacció. L' *esquellotat*, per treures de demunt als tossuts *esquellotayres*, no tingué més remey que pagar la *patenta*. Per compte del triple reincident s' engalaná el carrer, hi hagué focs artificials, saraus y copas á discreció... Una *gorra* en fi, que l' aprofitaren més de 800 *gorristas*!

Lo qual vol dir que á l' obsequiat la broma li haurá costat un ronyó. Si no havia dotat á la noya ab qui 's casá, aquí té un dot cuantiós empleat en aplacar als seus *esquellotayres*.

*

Tota aquesta setmana s' ha vingut remenant una noticia sensacional vinguda de Madrid. Deya la noticia que en Sagasta, cansat ja de las llyutas politicas, havia determinat retirar-se per el foro.

La nova produhí bastanta sensació, pero després el mateix Sagasta s' ha cuydat d' atenuarla dient que 's retiraria pero no fixava en quin temps.

Ja sabem quan. El dia 30 de Febrer de qualsevol any, si s' escau en una setmana de tres dijous.

Té tantas ganas en Sagasta de deixar las xurriacas com en Bertoldo ne tenia de que 'l penjessin, allavors que anava buscant farigolas per la montanya.

*

Entre los regionalistas del ajuntament s' ha iniciat una desavenencia d' alguna gravetat, ab motiu de la discussió de las subvencions á las associacions religiosas de beneficencia.

Mentres en Puig y Cadafalch en nóm de la majoria de 'ls regidors regionalistas 's declarava profundament religiós, en Cambó, l' eloquent Cambó, sostenia principis oposats declarant qu' ell era partidari de que l' Ajuntament subvencionés á las associacions benéficas de carácter laich com á las de carácter religiós.

Ja era hora de que algún de 'ls concejals regionalistas dongués notas radicals, puig fins ara tothom deya y deya ab rahó aparent, que sota el regionalisme s' hi amagava la reacció.

Inútil creyém dir que en Cambó 'ns té al seu costat.

*

Ha tornat á ferse càrrech de l' Administració de Correus de nostra ciutat lo senyor Jorro, aquell funcionari baix qual gestió directiva las cartas s' obrian, els valors eran sustrets y la correspondencia 's feya fonedissa.

Segons se diu, en Moret fent de 'ls planys de la opinió barcelonina lo mateix cas que si sentis ploure, ha tornat á Barcelona un' administrador de Correus que la opinió ja tenia definitivament jutjat.

Preparémnos, donchs, á que segueixi la ratxa d' escándols postals.

L' olimpich Moret ho vol.

Y es tanta la omnipotencia d' aquest árbitre d' Espanya, qu' es capás de fer un sant de qualsevulga diable.

*

A Sant Boy no ha passat res.

Alló que déyam la setmana passada de 'ls horrors d' aquell manicomi, lo de la carn pudenta, lo de l' aygua infecta, lo de l' alimentació deficient, lo de 'ls ini juos atropells tot es mentida.

Els *hermanos* que cuydan als bojos, han demostrat al governador civil com dos y dos fan quatre, la falsetat de 'ls rumors propalats.

Tot s' ha desmentit; tot, excepte la xifra de morts durant el mes de Juliol que s' elevá á 57, xifra escandalosa y qu' es més eloquent que totas las negativas.

¡Y que vagin sonant els músichs!

*

No 's dirá que 'l nostre Ajuntament dropeja.

En aquest temps que 'ls homes públichs olvidan las greus preocupacions de la politica y se 'n van d' estiuheig, els nostres edils 's tornan actius com esquirols y donan voltas á la gabia durant tretze horas.

Tal succehí l' altre dia; comensá la sessió á las 4 de la tarde y acabá á las 5 del matí del dia següent.

En aquesta interminable sessió 's discursejá por *todo lo alto* sobre lo divi y lo humá. El motiu de tanta *lata*, foren las subvencions á las associacions benéficas y els héroes de la sessió van ser els republicans Mir y Miró y Odon de Buen

Ab tot, no adelantaren res, vensuts per la superioritat numérica de 'ls seus enemichs.

Si las sessions com la de *marras* 's prodigan gayre, s' haurá d' obligar als regidors barcelonins á que paguin de sa butxaca l' excés de llum.

Si no es aixis, aném de cap á l' Hospici!

*

El rey está fent un viatge triomfal per las provincias del Nort que darà que rumiar un xich als republicans.

Alfons XIII no més troba a son pas aclamacions, viscas y obsequis. Diguin lo que vulguin els adversaris de la monarquia, la inmensa massa del pais no es contraria a las institucions. Si avans que partidaris d' un sistema son veridichs, no podran menys que confessar'ho.

Y ademés hauran de confessar un'altra cosa; y es que, per oposar a la simpatica figura del jove rey que encisa a las masses, els republicans no tenen avuy per avuy cap gran figura ni cap home de prestigi.

Aquesta es la vritat pura
y com es vritat ho dihém
puig sóm, avans que politichs,
homes franchs y cors sincers.

L'altre dia va descubrirse en lo port un crim misteriós.

Dins d' un sach de lona ab quatre planxas de ferro, dugas a cada costat, fou extret de l'aygua un cadavre que tothom prengué per un cadavre huma.

Expectació en lo Moll. Comparegué el jutjat de Marina, acudiren els periodistas aflant la punta del llapis y ab las solemnitats de ritual vá obrirse el sach.

Moment solemne... ¡Una, dos, tres! y... resultá un gos d' ayguas en estat de descomposició.

Els periodistas qu' anavan per *inflar el gos*, ja 'l trovaren inflat per los dias de permanencia dins de l'aygua y fugiren ab la qua (no del gos, la propia) entre las camas.

Lo del gos se m' antoixa un avis providencial... pera en *Doys*.

El miller dia apareixerá també com el gos de marras.

Ab la sola diferencia de que 'l sach de lona será un bot de vi, dintre del qual s' haurá introduhit voluntariament.

Ni menos li faltaran las planxas. Aprofitará las que 's tira diariament desde las «Xirigotas.»

De la casa del vehi
's trehuen la porqueria.

Escarbats y cucaraxas
y *llimachs, pussas y xinxas*,
fugint la persecució
dins de nostra casa 's ficán
gracias a que aqui gastém
governants que son de fira.

Ja 'n teníam tot un feix
ab els parássits indigenas
que xuclant la nostra sanch
'ns escursavan la vida...

¡Calculin, donchs, qué será
essent doble la cullita
y engreixant nosaltres sols
tots els parássits malignes
de l' un y l'altre costat
de dos casas de familia!

Devant de tal invansió,
no més hi há un *insecticida*,
qu' es fumigar molt bé 'ls caus
ahont los tals insectes nian,
encenent per tot arréu
unas fogatas magnificas
a estil de l' any trentacinch
de recordació fèlissa.

En la visita del rey Alfons XIII a la fábrica d' armas de Trubia, vá dispararse a presencia del monarca un canó de 24 centimetres ab carga de nitro-celulosa (pólvora de nova invenció) de 65 kilos.

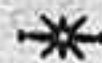
La detonació que produhi el disparo, fou tant monstruosa, que 'l rey no pogué menys d' exclamar;

—¡*Qué barbaridad!*

Aixó dihém nosaltres; qué *barbaridad* que per exterminar a sos semblants, emplehi l' home tals medis de destrucció!

Es la primera vegada que coincidim ab el rey en l' apreciació d' un fet.

No será la última, porque venim notant que l' Alfonso es un xicot molt tranquil, com nosaltres mateixos.

Lleó XIII ha dictat una disposició prohibint en absolut els matrimonis entre cosinets, porque diu que produheixen la degeneració de la especie.

Quedém donchs, en que d' ara endavant els cosinets ja no servirán per marits.

—¡*Quina pega!* molts *cornelis*
estich segur que dirán.

¿No 'ls privan de ser esposos?

¡que 'ls privin de ser aymants!

CORRESPONDENCIAS

Senyoras.

R. Serra. Vaig rebent'ho ab regularitat y tot serveix. Li repeteix mon agrahiment.—*F. Ustrell*. Lo mateix li dich.—*Sileta*. Tinch bastant teu en cartera, ja anirá surtint. Envia, no obstant.—*M. J. L.* No la podré complaure y ho sento.—*Felissetx*. Passi per l' administració, ahont trobará tots els números. Va comensarse «La dona» a primers de Febrer.

D. R. B.

Senyors.

Q. Malleu. Publicat y gracias. Celebraré véurel asso-vintet.—*M. C. y G.* Badalona. Té massa consonants repetits.—*Anís de Cumi*. El trevall a que 's refereix el vaig rebre, pero no vá servir.—*B. Llorens*. Aceptat y gracias.—*J. Vilá O. Sampedor*. Agrahint com sempre.—*Francesch Saladrigas*. Té poch assumpto.—*B. Raméntol*. Molt bé y gracias.—*Enrich Flos*. En l' article no hi passa res y aixó l' tá impublicable.—*Montabliz*. Me quedo ab los geroglífichs.—*Francisco Roca Galcerán*. El sentiment que inspira els seus treballs será molt hermós y respectable, pero li falta art per sapiguerlo comunicar al lector.—*E. Argilaga*. Li falta relleu y fluidés.—*A. Cantallops*. La historieta vá bé.—*A. Oriol*. No m' acaba de resultar. Envihi altras cosas y recordi que no 'ns agrada ser plat de segona mesa.—*Pauhet Font*. Están mal versificats. Envihi altras treballs.—*M. Castellá*. Lo mateix li dich.—*R. S. Ros*. ¿Sab qu' está molt de bruema, vosté? .. Torni home que m' agrada.—*S. Brugués*. Lo de las faixas es excessivament particular. Lo altre va bé.—*Xeret de Premiá*. Se n' aprofitará un.—*J. C. Barillas*. *Non possumus*. Es massa fluix.—*J. Costa Pomés*. ..y gracias.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

LA TOMASA
PER MAR Y PER TERRA

Al primer que 's descapdell
d'aquestos dos pastanagas,
ara que las tinch á má...
¡li regalo una carbassa!

Vic. Gual

La familia Cots, tots sis!
passan l' istu prop de Tona.
Els dinuen qu' están tant frescos
¡y suhan la gota gorda!